

Κωνσταντίνος Χολέβας –Πολιτικός Επιστήμων

Μέσα στα πολλά ψεύτικα που κυκλοφορούν στην εποχή μας τα περισσότερα ελληνόπουλα βλέπουν να διαφημίζεται ένας ξενόφερτος Αη-Βασίλης, ο οποίος αντιγράφει τον SANTA CLAUS, δηλαδή τον Άγιο Νικόλαο των δυτικοευρωπαίων και των αμερικανών. Οι Δυτικοί λαοί απέδωσαν στο στρουμπουλό κόκκινο ανθρωπάκι του γνωστού αναψυκτικού το όνομα του Έλληνα Επισκόπου Μύρων της Λυκίας (Μ. Ασίας) Αγίου Νικολάου, επειδή και εκείνου η γιορτή συμπίπτει μέσα στον χειμώνα. Όμως ο πραγματικός Άγιος Βασίλειος, ο Μέγας Βασίλειος της Ορθόδοξου Εκκλησίας και των γραμμάτων, δεν έχει καμία σχέση. Ούτε ηλικιακά ούτε εμφανισιακά. Ο Άγιος, τον οποίο τιμούμε την πρώτη ημέρα του χρόνου, ήταν Καππαδόκης Μικρασιάτης και έγινε Επίσκοπος στην Καισάρεια. Εκοιμήθη σε ηλικία μόλις 49 ετών, άρα ουδεμία σχέση έχει με τον αγαθό γέροντα των διαφημίσεων. Η συνεισφορά του στην παιδεία και στην φιλανθρωπία ήταν πολύ σημαντική και αξιομνημόνευτη.

Ο Μέγας Βασίλειος έζησε τον 4ο αιώνα μ.Χ. όταν ακόμη δεν είχε εδραιωθεί πλήρως ο Χριστιανισμός. Δημιούργησε την Βασιλειάδα, ένα τεράστιο συγκρότημα ευαγών ιδρυμάτων όπου βοηθούσε και περιέθαλπε ανθρώπους κάθε φυλής, ηλικίας ή κοινωνικής προελεύσεως. Ταυτόχρονα, όμως, τόνιζε την ελληνικότητά του και την καταγωγή της μητέρας του από αρχαία ελληνικά γένη. Τα εξηγεί πολύ ωραία όλα αυτά ο πνευματικός του αδελφός Γρηγόριος ο Θεολόγος στον Επιτάφιο προς τον Μέγα Βασίλειο. Ο αληθινός Αη-Βασίλης, λοιπόν, χάριζε δώρα πνευματικά, κοινωνικά και μορφωτικά αλλά δεν ερχόταν από το Ροβανιέμι της Φινλανδίας, όπως νομίζουν τα παιδιά μας. Με τον συνδυασμό ελληνικότητας και κοινωνικής δικαιοσύνης απέδειξε ότι στην ελληνορθόδοξη παράδοσή μας αίρεται και καταργείται η τεχνητή διαμάχη που υπάρχει μεταξύ των συγχρόνων ιδεολογιών.

Σήμερα κάποιοι δήθεν προοδευτικοί θέλουν να ταυτίσουν την ανθρωπιά και την κοινωνική δικαιοσύνη με τις αριστερόστροφες ιδεολογίες και ισχυρίζονται ότι όσοι μιλούν για Χριστό και πατρίδα είναι «δεξιοί», συντηρητικοί και αδιάφοροι για την κοινωνία. Αυτές οι αντιλήψεις του μαύρου-άσπρου καταρρίπτονται αμέσως αν μελετήσουμε τα κείμενα και τις μεγάλες μορφές της εκκλησιαστικής μας ιστορίας. Ο Μ. Βασίλειος βοηθούσε κάθε φτωχό και άρρωστο, αλλά παράλληλα καλλιεργούσε τον πατριωτισμό λέγοντας ότι την πατρίδα πρέπει να την αγαπούμε όσο αγαπούμε και τους γονείς μας (Τὴν ἔνεγκοῦσαν καὶ θρέψασαν πατρίδα ἴσα γονεῦσι τιμᾶν, Επιστολή προς τον Μάγιστρο Σωφρόνιο). Ήταν υπερήφανος για την αρχαιοελληνική καταγωγή του, αλλά ταυτοχρόνως δίδασκε τον πανανθρώπινο χαρακτήρα της Χριστιανικής διδασκαλίας. Από τον Βασίλειο μέχρι και τον Άγιο Κοσμά τον Αιτωλό ο Ορθόδοξος Ελληνισμός είχε λυμένα αυτά τα προβλήματα. Μπορείς κάλλιστα να είσαι πατριώτης, να καλλιεργείς την εθνική σου συνείδηση και την ταυτότητά σου και παράλληλα να ασκείς έργο κοινωνικό και να φροντίζεις τον ταλαιπωρημένο συνάνθρωπο. Η επίδραση των δυτικών ιδεολογιών του 19ου κυρίως αιώνας προκάλεσαν τη σύγχυση και μας απέκοψε από τη ρίζα μας.

Το αντιεκκλησιαστικό μένος της Γαλλικής Επανάστασης, ο υλισμός του μαρξισμού και της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης, ο πιθηκισμός και η ξενομανία ορισμένων διανοουμένων μας και η απομάκρυνση των ελληνορθόδοξων προτύπων από τα σχολεία μας οδήγησε την κοινωνία μας σε διλήμματα που παλαιότερα δεν υπήρχαν. Εθνικιστής ή διεθνιστής; Ιδιωτική ή κρατική οικονομία; Παραδοσιακές αξίες στην παιδεία ή μοντέρνα –δήθεν –ιδανικά; Για τον Μέγα Βασίλειο αυτά τα διλήμματα ήσαν άνευ περιεχομένου. Για να τον κατανοήσουμε αξίζει να διαβάσουμε όλοι και πρωτίστως οι εκπαιδευτικοί μας το περίφημο σύντομο κείμενο του Αγίου «Προς τους νέους: Πώς να ωφελούνται από τα ελληνικά γράμματα». Στο κείμενο αυτό απαντά σε ένα καυτό ερώτημα της εποχής εκείνης, όταν είχε μόλις γίνει η συνάντηση Ελληνισμού και Χριστιανισμού. Δηλαδή απαντά καταφατικά ότι οι Χριστιανοί μπορούν και πρέπει να μελετούν τα Αρχαία Ελληνικά κείμενα, αλλά με τρόπο επιλεκτικό. Να αποφεύγουν συγκεκριμένα στοιχεία που αφορούν τις δοξασίες περί δώδεκα Θεών.

Η γενική του τοποθέτηση ξεκινά με τη διαπίστωση ότι από τη μελέτη των έργων του Ομήρου μπορεί ο νέος να οδηγηθεί στην αρετή. Προχωρεί αποδεικνύοντας μία εντυπωσιακή γνώση της Ελληνικής Ιστορίας και προβάλλει παραδείγματα από τη ζωή του Μεγάλου Αλεξάνδρου του Ευκλείδη, του Σωκράτη και του Περικλή. Λαμβάνει παραδείγματα από τα αρχαία ολυμπιακά αγωνίσματα και στίχους από αρχαίους ποιητές. Μιλά για αρχές και

αξίες, οι οποίες είναι αποδεκτές και από τους κλασικούς συγγραφείς και από τους Χριστιανούς Πατέρες της Εκκλησίας. Το σύντομο αυτό κείμενο, το οποίο προσωπικά διδάχθηκα ως μαθητής Γυμνασίου, αποτελεί ένα από τα θεμέλια της ελληνορθόδοξης αγωγής. Είναι οδοδείκτης για μία παιδεία ανθρωπιστική, η οποία θα φροντίζει την ψυχή και το ήθος, όχι μόνο την τσέπη. Στην εποχή μας έχουμε ανάγκη από τις διδαχές του Μεγάλου Βασιλείου, ο οποίος μαζί με τον Γρηγόριο και τον Ιωάννη τον Χρυσόστομο τιμώνται ως οι Τρεις Ιεράρχες, προστάτες της παιδείας μας.

Αντί να λέμε μύθους στα παιδιά μας για έναν ροδαλό Αη-Βασίλη που φέρνει υλικά αγαθά, καλύτερα θα ήταν να τους μιλήσουμε για τον αληθινό Άγιο Βασίλειο, ο οποίος αγωνίσθηκε εμπράκτως για την αντιμετώπιση της φτώχειας και του πόνου, καλλιέργησε τα ελληνικά γράμματα και θεμελίωσε την Ελληνορθόδοξη Παιδεία. Συνδύαζε τον πατριωτισμό με την κοινωνική δικαιοσύνη, κάτι που αδυνατούν να κατανοήσουν οι φανατικοί των εισαγομένων ιδεολογιών. Σε μία εποχή βαθιάς πνευματικής κρίσης αξίζει να αναβαπτισθούμε στην ανθρωπιά και στην ελληνικότητα του Μεγάλου Βασιλείου.

Κ.Χ. 31.12.2011

<http://antibaro.gr/node/3624>